

Faunabeheereenheid Limburg
De heer Melissen
Postbus 960
6040 AZ ROERMOND

Cluster	NW	Behandeld	M.H.H. Mouchart
E-mail	Mhh.mouchart@prvlimburg.nl	Telefoon	(043) 389 79 56
Ons kenmerk	DOC-00014378	Faxnummer	(043) 361 80 99
Vpl. nummer	-	Uw kenmerk	AM/uit/wijzigingen ontheffingen Wild zwijn
Bijlage(n)	3 (gewijzigde ontheffingen)	Maastricht	17 juni 2019
		Verzonden	17 juni 2019

Onderwerp

Wijzigingsbesluit ontheffingen Wild zwijn

Geacht bestuur,

Op 8 februari 2019, aangevuld op 20 mei 2019, ontvingen wij uw advies ten aanzien van in te zetten middelen ter preventie van de Afrikaanse Varkenspest in Limburg bij Wilde zwijnen. Dit advies zag tevens op een verzoek tot aanpassing van reeds verleende ontheffingen Wild zwijn bekend onder de ontheffing nummers 2015-11, 2015-12 en 2015-14. Uw verzoek ziet hierbij op de volgende onderdelen met betrekking tot de gehele provincie Limburg, zowel binnen als buiten de door Gedeputeerde Staten aangewezen leefgebieden:

1. Het toestaan van het gebruik van afwijkende munitie, kaliber en type geweer,
2. Het toestaan van het gebruik van vangkooien,
3. Het inzetbaar maken van de ontheffingen op zon- en feestdagen tijdens de daglichtperiode; en
4. Het aanpassen van de voorschriften die zien op het gebruik van lokvoeding.

Wat betreft punt 1, 3 en 4 sturen wij u deze brief met onderstaand onze overwegingen omtrent deze punten en bijgevoegd de gewijzigde ontheffingen. Met betrekking tot punt 2 zal er gereageerd worden in een op zich staand ontheffing traject. Onderstaand vindt u onze overwegingen met betrekking tot punt 1, 3 en 4.

Overwegingen

Ons college kan op grond van artikel 3.26, lid 3, Wnb ontheffing verlenen van de in het Besluit natuurbescherming vastgelegde regels ten aanzien van het geweer en de inzet van middelen ter bestrijding van Wilde zwijnen. Hieronder vallen ook de regels in artikel 3.16 van deze algemene

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN –nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Bereikbaar via:
Lijn 1 (richting De Heeg)

maatregel van bestuur beschreven regels voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang.

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.26, derde lid, Wnb kan worden verleend indien rekening wordt gehouden met de belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Afwijkende munitie en type geweer

Artikel 3.13 van het Besluit natuurbescherming geeft de standaard minimaal toegestane type geweren en munitie aan die gebruikt mogen worden bij o.a. beheer en schadebestrijding:

- *Een geweer als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de Wet heeft een gladde loop met een kaliber van ten minste 24 en ten hoogste 12 of een getrokken loop met een nominaal kaliber van ten minste .22 inch of 5,58 millimeter.*

Artikel 3.15 van het Besluit natuurbescherming geeft aanvullend voor een aantal diersoorten specifiek de minimaal toegestane type geweren en munitie aan:

- **reeën**: *geweren met ten minste één getrokken loop en kogelpatronen voor getrokken loop waarvan de trefenergie ten minste 980 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt;*
- *edelherten, damherten en **wilde zwijnen**: geweren met ten minste één getrokken loop en kogelpatronen van een kaliber van ten minste 6,5 millimeter voor getrokken loop waarvan de trefenergie ten minste 2.200 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt.*

U heeft een advies en tevens verzoek ingediend om het schieten met afwijkende munitie mogelijk te maken bij het afschot van Wilde zwijnen. Specifiek gladloopkogel patronen (Brenneke patroon) voor het hagelgeweer voor een schot dichtbij tot op maximaal 40 meter en het zogeheten Reewild kaliber zoals bovenstaand weergegeven voor kleinere Wilde zwijnen tot 35 kg.

Brenneke-patronen zijn kogelpatronen die ingezet kunnen worden in combinatie met geweren met een gladde loop (o.a. hagelgeweer). Dit type geweer wordt onder andere gebruikt door jagers bij het beheer van Vos of Konijn. In uw verzoek tot aanpassing van de ontheffingen geeft u aan dat jagers, wanneer zij in het veld zijn met een hagelgeweer, ook een Wild zwijn op de juiste afstand kunnen schieten met gebruik van een kogelpatroon (Brenneke patroon) zonder dat de veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu in het gedrang komt en waarbij voorkomen wordt dat een dier onnodig lijdt als het gedood wordt. Uw voorstel is hierbij een kogelpatroon (Brenneke-patronen) enkel toe te staan voor het afschot van Wild zwijn op een afstand van maximaal 40 meter.

Ook geeft u aan dat naar verwachting Brenneke-patronen in de meeste gevallen in het geschoten dier achterblijven waarmee de patronen veilig gebruikt kunnen worden en wordt voorkomen dat de kogels in de natuur terecht komen.

Door deze middelen toe te staan is naar verwachting extra afschot te behalen waarmee op een effectievere wijze schadebeheer kan plaatsvinden. Er zijn meer jachtaktehouders én meer beheermomenten in het veld doordat jagers in bezit van Ree-geweer en "hagel"-geweer bij de aanzit op Ree (kleiner kaliber munitie in geweer met getrokken loop) of Vos (hagelgeweer met gladde loop) of andere acties in het veld ook Wild zwijn kunnen doden.

Op grond van bovenstaande overwegingen worden de volgende voorschriften in de ontheffingen gewijzigd:

- Voorschrift 1, ontheffing nummer 2015-11;
- Voorschrift 2, ontheffing nummer 2015-12;
- Voorschrift 2, ontheffing nummer 2015-14.

Inzetbaarheid ontheffingen 24/7

De huidige ontheffingen zijn te gebruiken op alle dagen en nachten van de week, behalve overdag op zon- en feestdagen. U geeft in uw advies/verzoek tot wijziging van de ontheffingen aan dat vooral in de maisoogst periode er niet geregeld beheerd kan worden zodra een loonwerker op zondag gaat oogsten.

Gedurende de oogst worden Wilde zwijnen die zich in een maisperceel (of andere landbouwgewassen) bevinden verstoord waardoor deze uit het perceel rennen en zichtbaar worden voor een jager. Een goede samenwerking tussen jachthouder en grondgebruiker gedurende de oogst kan zorgen voor effectiever zwartwildbeheer en zou hiertoe ten alle tijden mogelijk moeten zijn.

Op grond van bovenstaande overwegingen worden de volgende voorschriften in de ontheffingen gewijzigd:

- Voorschrift 4, ontheffing nummer 2015-11;
- Voorschrift 5, ontheffing nummer 2015-12;
- Voorschrift 7, ontheffing nummer 2015-14.

En zijn de volgende voorschriften vervallen:

- Voorschrift 5, ontheffing nummer 2015-11;
- Voorschrift 6, ontheffing nummer 2015-12;
- Voorschrift 8, ontheffing nummer 2015-14.

Lokvoeding

In de bestaande ontheffingen is het volgende voorschrift opgenomen met betrekking tot lokvoer:

'Het gebruik van lokvoer dient zich te beperken tot maximaal 0,5 kg. per afschotplek per dag met een maximum van 175 kg. per 100 ha. per jaar. Lokvoer mag enkel plantaardige producten bevatten. Het lokvoer dient zo aangeboden te worden dat het enkel voor wroetende wilde zwijnen beschikbaar komt door het volledig te bedekken met aarde of door het in een afgesloten houder met gaatjes te plaatsen....'

In het kader van faunabeheer wordt lokvoer bij Wild zwijn voornamelijk ingezet in combinatie met de aanzitjacht of ten behoeve van bestandinventarisaties. Om te voorkomen dat ook andere dieren dan Wild zwijn het lokvoer zullen nuttigen is in de huidige ontheffingen opgenomen dat het voer zodanig moet worden aangeboden dat het past binnen het voedingsgedrag van Wild zwijn. In het verzoek tot wijziging van de bestaande ontheffingen licht u toe dat het met regelmaat aanbrengen van een kleine hoeveelheid voedsel op een beoogde afschotplek, met bijbehorende menselijke verstoring van de plek, er juist voor kan zorgen dat Wild zwijn wordt verjaagd. Met het gebruik van een lokvoederautomaat wordt deze menselijke invloed beperkt maar valt het lokvoer uiteraard los op de ondergrond.

Minder verstoring van een voederplek betekend meer kans op terugkomst van Wilde zwijnen naar die plek om te foerageren. Het gedrag van het Wild zwijn wordt hiermee meer voorspelbaar voor jagers waarmee de kans toeneemt tot een succesvolle aanzit. Door de maximale toegift van lokvoeding te blijven beperken ontstaat er geen risico op bijvoeren van in het wild levende dieren, dit bijvoeren om de stand van de populatie te bevorderen is op basis van artikel 3.32, lid 1, Wnb niet toegestaan, de wijze van aanbieden van lokvoer verandert dit niet.

Hiernaast verzoek u per aanvulling van 17 mei 2019, ontvangen op 20 mei 2019, om de beperking tot het enkel gebruiken van plantaardige producten als lokvoeding dit voorschrift te verruimen met commercieel in de handel verkrijgbare varkensbrokken (pellets).

Het voorschrift om enkel het gebruik van plantaardige producten als lokvoeding toe te staan is voortgekomen uit het landelijk verbod van het voederen van 'swill', zijnde etensresten die mogelijk ook vlees met ziekte veroorzakende organismen kan bevatten. Commercieel verkrijgbare varkensbrokken kunnen mogelijk grondstoffen bevatten die van dierlijke oorsprong zijn, echter ondergaan deze brokken een streng keuringsregime voordat deze beschikbaar worden gesteld aan de commerciële sector. Hiermee wordt het risico op overdracht van ziekte veroorzakende organismen beoordeeld als nihil.

Op grond van bovenstaande overwegingen worden de volgende voorschriften in de ontheffingen gewijzigd:

- Voorschrift 3, ontheffing nummer 2015-11;
- Voorschrift 4, ontheffing nummer 2015-12;
- Voorschrift 6, ontheffing nummer 2015-14.

Geluiddemper

Inzet van een geluiddemper kan tot effectiever beheer leiden: meer kans om op dezelfde avond meer dieren uit dezelfde groep te schieten, meer locaties waar geschoten kan worden en minder belastend voor de schutter. In diverse ontheffingen verleend door Gedeputeerde Staten van Limburg is dit middel reeds opgenomen, zo ook in ontheffing nummer 2015-12 en 2015-14 met betrekking tot het afschot van Wild zwijn. Uw verzoek ziet erop dit middel ook op te nemen in ontheffing nummer 2015-11.

Gedeputeerde Staten van Limburg kan het middel demper enkel opnemen in haar ontheffingen onder voorwaarde dat hiervoor toestemming is verleend door het Ministerie van Justitie, de bevoegdheid voor het verlenen van toestemming tot gebruik van een geluiddemper ligt namelijk bij het Rijk.

In uw aanvulling van 17 mei 2019, ontvangen op 20 mei 2019, geeft u aan dat Ministerie van Justitie recent heeft ingestemd met de collectieve aanvraag vanuit de Faunabeheereenheid Limburg voor de inzet van circa 70 geluiddempers door jachtaktehouders in Limburg bij de verlaging van de stand van Wild zwijn in Limburg als preventieve maatregel in het kader van de Afrikaanse Varkenspest.

Op grond van bovenstaande overwegingen wordt in ontheffing nummer 2015-11 een additioneel voorschrift opgenomen (voorschrift 9) waarmee in alle door Gedeputeerde Staten verleende ontheffingen voor Wild zwijn de demper als middel is opgenomen.

Wettelijk belang

De populatie Wild zwijn buiten de leefgebieden vertoont een toenemende trend. Als gevolg van de toenemende populatiegroei en de toenemende verspreiding is er een toename van het aantal

schadegevallen en aanrijdingen. Er wordt schade aangericht aan grasland en akkerbouwgewassen als mais, granen en suikerbieten. Ook dient er sinds september 2018 rekening te worden gehouden met een dreiging van Afrikaanse Varkenspest vanuit België en daarmee verband houdende verhoogd risico voor het wettelijk belang schade bij gehouden varkens bij een uitbraak binnen de Wilde zwijnenpopulatie in Nederland.

In het kader van de Afrikaanse Varkenspest zijn er enkele afspraken gemaakt tussen de provincie en het ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit. Hier is overeengekomen om als preventieve maatregel in te zetten op het verlagen van de stand Wilde zwijnen binnen Limburg zodat de kans op een introductie van Afrikaanse Varkenspest binnen de zwijnenpopulatie wordt verminderd. Om de aantallen daadwerkelijk te kunnen verkleinen, zijn extra maatregelen bovenop het nu bestaande instrumentarium noodzakelijk.

Staat van instandhouding

Het toestaan van additionele maatregelen ter verlaging van de stand Wilde zwijnen in Limburg doet niet af aan het feit dat de duurzaamheid van de populatie binnen de provincie Limburg niet in geding mag komen. Toetsing van de staat van instandhouding heeft plaatsgevonden bij ontheffingverlening in 2015, sindsdien heeft er hierin geen wijziging plaatsgevonden. Het toestaan van additionele middelen ter verlaging van de stand Wilde zwijnen leiden niet tot een verslechtering van de instandhouding van Wild zwijn binnen de provincie Limburg die gewaarborgd is binnen het aangewezen leefgebied De Meinweg.

Ambtshalve wijzigingen

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Voor deze datum was voor het onderdeel soortenbescherming de Flora- en Faunawet in werking. Met het opnemen van de Flora- en Faunawet in de Wet natuurbescherming zijn artikel nummeringen wetsverwijzingen in de bijgevoegde ontheffingen veranderd. Voor de leesbaarheid van de verleende ontheffingen zijn deze ambtshalve aangepast naar de van toepassing zijnde artikelen Wet natuurbescherming 2017. Deze aanpassingen veranderen het besluit niet dermate dat voor deze onderdelen art. 3.4 van de Awb opnieuw doorlopen moet worden.

Onderhavig besluit en bijbehorende rechtsbescherming ziet enkel op de wijzigingen doorgevoerd in bovenstaand genoemde voorschriften.

Besluit

Gelet op het voorgaande verlenen wij u, Stichting Faunabeheereenheid Limburg, gewijzigde ontheffingen als bedoeld in artikel 3.26, derde lid, Wnb. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

Rechtsbescherming

Als dit wijzigingsbesluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de datum; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht alsmede de redenen van het bezwaar (motivering). Het bezwaarschrift moet worden gericht aan: Gedeputeerde

Staten van Limburg, Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming; Postbus 5700; 6202 MA Maastricht. Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl en klik vervolgens op 'e-loket'.

Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, locatie Maastricht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht. U kunt ook digitaal een verzoek indienen bij genoemde rechtbank via <https://loket.rechtspraak.nl/>.

Een afschrift van dit besluit is gezonden aan de afdeling handhaving van de Provincie Limburg.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized capital 'A' followed by a horizontal line and a small loop.

Ing. C.M.P. Salomons
clustermanager Natuur